KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 3.9.2009
KOM(2009) 449 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

na temat praktycznego wdrożenia dyrektyw dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy: dyrektywy 92/91/EWG (wydobywanie kopalin otworami wiertniczymi) i dyrektywy 92/104/EWG (odkrywkowe i podziemne wydobywanie kopalin)

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

na temat praktycznego wdrożenia dyrektyw dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy: dyrektywy 92/91/EWG (wydobywanie kopalin otworami wiertniczymi) i dyrektywy 92/104/EWG (odkrywkowe i podziemne wydobywanie kopalin)

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie wynika ze zobowiązania Komisji[1] dotyczącego oceny praktycznego wdrażania ram prawnych w celu ich ulepszenia. Sprawozdanie opiera się głównie na krajowych sprawozdaniach przedłożonych przez państwa członkowskie[2] i sprawozdaniu niezależnych ekspertów, w których dokonano oceny praktycznego wdrażania w terenie wymienionych dyrektyw w odnośnych prywatnych lub państwowych sektorach gospodarki. Opiera się ono również na europejskich statystykach i badaniach w zakresie wypadków przy pracy i chorób zawodowych[3] oraz na informacjach Komisji dotyczących transpozycji dyrektyw.

Niniejsza ocena obejmuje transpozycję i wdrażanie wyłącznie w UE-15 dwóch dyrektyw, a mianowicie dyrektywy Rady 92/91/EWG z dnia 3 listopada 1992 r. dotyczącej minimalnych wymagań mających na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi[4] oraz dyrektywy Rady 92/104/EWG z dnia 3 grudnia 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników odkrywkowego i podziemnego przemysłu wydobywczego[5]. Zdaniem Komisji niniejsza ocena może również dostarczyć przydatnych informacji dotyczących stosowania dyrektyw dwunastu państwom członkowskim, które w międzyczasie przestąpiły do UE.

Przemysł wydobywczy nie wchodzi w zakres dyrektywy 89/654/EWG dotyczącej minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy

---

1 W komunikacie pt.: Podniesienie wydajności i jakości pracy: wspólnotowa strategia na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2007-2012, (COM(2007) 62 wersja ostateczna z dnia 21 lutego 2007.

2 Przekazane Komisji zgodnie z art. 12 dyrektywy 92/91/EWG i art. 13 dyrektywy 92/104/EWG. Artykuły te zostały później uchylone dyrektywą 2007/30/WE. W prawie wszystkich państwach członkowskich partnerzy społeczni brali udział w przygotowaniu sprawozdań. Belgia i Luksemburg nie przedłożyły swoich sprawozdań krajowych.

3 Europejskie statystyki w zakresie wypadków przy pracy (European Statistics of Accidents at Work ESWA), dane Eurostatu dotyczące chorób uznanych za choroby zawodowe (European Occupational Disease Statistics, EODS) oraz badanie aktywności ekonomicznej ludności (Labour Force Survey, LFS). Przyjęte ostatnio rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1338/2008 w sprawie statystyk Wspólnoty w zakresie zdrowia publicznego oraz zdrowia i bezpieczeństwa w pracy (Dz.U. L 354 z 31.12.2008, s. 70) przewiduje ścisłą współpracę między Eurostatem a właściwymi organami krajowymi w celu zbierania i przetwarzania w zharmonizowany sposób danych w całej UE.

4 Dz.U. L 348 z 28.11.1992, s. 9.

5 Dz.U. L 404 z 31.12.1992, s. 10.

(pierwszej szczegółowej dyrektywie w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG). Ponieważ pracownicy w tym sektorze są narażeni na szczególnie wysoki poziom ryzyka, istnieją oddzielne przepisy dotyczące tych pracowników w dwóch szczegółowych dyrektywach (dyrektywa 92/91/EWG i dyrektywa 92/104/EWG) w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy.

Dyrektywa 92/91/EWG odnosi się w szczególności do bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników przemysłu wydobywczego zajmujących się wydobywaniem i poszukiwaniem kopalin za pomocą otworów wiertniczych (na lądzie i na morzu), podczas gdy dyrektywa 92/104/EWG obejmuje pozostałe sektory przemysłu wydobywczego, np. wydobywanie i poszukiwanie kopalin w kopalniach odkrywkowych i podziemnych oraz w kamieniołomach.

Zgodnie z artykułami 1 ust. 2 dyrektyw 92/91/EWG i 92/104/EWG, przepisy dyrektywy 89/391/EWG stosuje się w pełnym zakresie w dziedzinach objętych tymi dwoma dyrektywami.

Ponieważ obydwie dyrektywy są podobne do siebie pod wieloma względami w zakresie praktycznego wdrażania, niniejsze sprawozdanie będzie odnosić się do nich osobno, wyłącznie gdy konieczne będzie podkreślenie szczególnego aspektu jednej z tych dyrektyw.

2. SKUTKI PRAWNE

Krajowe sprawozdania państw członkowskich wykazują, że dyrektywy wywarły formalny wpływ (usprawnianie i ujednolicenie) na prawodawstwo wszystkich państw członkowskich, co doprowadziło do konsolidacji i aktualizacji obowiązującego prawodawstwa krajowego.

W istocie większość państw członkowskich posiada już prawodawstwo w tej dziedzinie, ale dyrektywy wprowadzają do niego nowe ważne koncepcje (takie jak dokument bezpieczeństwa i ochrony zdrowia). W jednym z państw członkowskich, w Irlandii, transpozycja dyrektyw spowodowała, że naruszanie przepisów prawa w tej dziedzinie, które było jedynie naruszeniem przepisów prawa prywatnego, stało się również naruszeniem przepisów prawa karnego.

3. ŚRODKI PODNOSZĄCE ŚWIADOMOŚĆ I ŚRODKI TOWARZYSZĄCE

Krajowe środki transponujące dyrektywy zostały opublikowane we wszystkich państwach członkowskich. Zorganizowane zostały również kampanie mające na celu podniesienie świadomości, obejmujące rozdawanie broszur i wytycznych, a także komunikaty prasowe, seminaria oraz konferencje w celu przedstawienia władzom, pracodawcom, i pracownikom koncepcji zawartych w dyrektywach. W niektórych przepadkach zainteresowane przedsiębiorstwa otrzymały te informacje bezpośrednio.

Partnerzy społeczni ze swojej strony rozpowszechniali informacje dotyczące zawartych w dyrektywach zasad w postaci dokumentów (np. wytyczne pokazujące dobre praktyki), konferencji i seminariów.

Ogólnie mówiąc, wymienione wyżej kampanie informacyjne uważa się za udane, ponieważ promowały podniesienie świadomości dotyczącej nowych zasad i przyczyniły się do krzewienia przez przedsiębiorstwa praktyk zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym.

4. TRANSOPZYCJA

Mimo wcześniejszych dogłębnych konsultacji z partnerami społecznymi w sprawie każdej z tych dyrektyw i jednomyślnego przyjęcia ich przez Radę, około połowie państw członkowskich nie udało się dotrzymać terminu transpozycji. Komisja wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko tym państwom zgodnie z art. 226 TWE, co w niektórych przypadkach doprowadziło do wydania wyroków przez Trybunał Sprawiedliwości przed zakończeniem transpozycji.

Analiza zgodności prawodawstwa krajowego z dyrektywami WE wskazuje, że – z pewnymi wyjątkami – wymogi dyrektyw zostały zasadniczo przetransponowanie właściwie. Odkryto pewne niedociągnięcia w kwestii odpowiedzialności pracodawców, gdy pracownicy zatrudnieni przez różne przedsiębiorstwa są obecni w tym samym miejscu pracy (artykuły 3 ust. 3 obu dyrektyw), kontroli warunków zdrowotnych (profilaktycznej ochrony zdrowia, art. 8 dyrektyw), odstępstwo od wydobycia kopalin metodą bagrowania (art. 12 dyrektywy 92/104/EWG) i niektórych punktów załączników, w których udzielona ochrona nie spełnia minimalnych wymogów określonych w dyrektywach.

5. DZIAŁANIA W TERENIE: WDRAŻANIE OBYDWU DYREKTYW W PRAKTYCE

Główne aspekty

W przemyśle wydobywczym działalność prowadzi wiele przedsiębiorstw różnego typu, zarówno małych, jak i dużych. Przykładowo w sektorze otworów wiertniczych na morzu działalność prowadzą głównie duże, międzynarodowe przedsiębiorstwa, podczas gdy w sektorze wydobywania kamieni dekoracyjnych i sektorze kamieniołomów istnieje wiele małych przedsiębiorstw rodzinnych. Każdy rodzaj przedsiębiorstwa posiada inne cechy, a polityka bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w każdym z nich jest dostosowywana do jego konkretnej sytuacji.

Mimo wysiłków mających na celu poprawę bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, przemysł wydobywczy jest nadal sektorem wysokiego ryzyka, zarówno pod względem wypadków przy pracy, jak i chorób zawodowych.

Według badań, do których odnosi się sprawozdanie niezależnych ekspertów[6], około 10 % wypadków w górnictwie (dyrektywa 92/104/EWG) spowodowanych jest przez braki techniczne, takie jak niespełniający wymogów sprzęt, podczas gdy do pozostałych 90 % wypadków dochodzi na skutek niedociągnięć organizacyjnych, takich jak niejasne polecenia i błędy pracowników w ocenie zagrożenia.

Ocena sytuacji w dużych i średniej wielkości przedsiębiorstwach przemysłu wydobywczego zasadniczo pokazuje, że pod względem głównych minimalnych wymogów bezpieczeństwa określonych w dyrektywach nie ma znaczących różnic między państwami członkowskimi lub

---

[6] Gerhard Czuck, „Prevention 2000 Plus: A successful prevention strategy for better S & H at work in small and middle-sized enterprises" podczas konferencji Międzynarodowego Stowarzyszenia Zabezpieczenia Społecznego (ISSA) i Izby Górniczej pt.: „Mines and Quarries: Prevention of Occupational Injury and Disease Conference", Sandton Conference Centre, Republika Południowej Afryki w dniach 19-21 maja 2003 r.

sektorami przemysłu wydobywczego. Ogólne zastosowanie przepisów wydaje się być zadawalające w odniesieniu do dokumentu dotyczącego bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, odpowiedzialności koordynującego pracodawcy, szkoleń pracowników i nadzoru nad nimi oraz środków ostrożności w nagłych wypadkach.

Jednakże, w małych przedsiębiorstwach zwykle brakuje środków finansowych i wiedzy koniecznych do prowadzenia skutecznej polityki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Mimo to, w krajowych sprawozdaniach wskazuje się, że państwa członkowskie nie przyjęły szczegółowych zasad dotyczących szczególnego charakteru małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP"), poza przykładowo staraniami władz w celu ulepszenia i usprawnienia pewnych procedur administracyjnych dotyczących MŚP. Państwa członkowskie zorganizowały również specjalne kampanie informacyjne dla MŚP. W jednym z państw członkowskich, w Portugalii, małe przedsiębiorstwa osiągające dobre wyniki w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy uiszczają niższe składki na ubezpieczenie społeczne i na inne ubezpieczenia.

Niektóre proaktywne środki zapobiegawcze okazały się skuteczne w zmniejszeniu liczby wypadków.

Obejmują one szkolenia w oparciu o zdarzenia potencjalnie wypadkowe (tj. sytuacje, w których niebezpieczne warunki pracy prawie że doprowadziły do wypadku), podczas których narażeni pracownicy opowiadają o swoich przypadkach, a także obrazki dzieci w miejscu pracy ostrzegające rodziców pracujących w przemyśle wydobywczym przed grożącymi niebezpieczeństwami. W niektórych przypadkach kontaktowano się telefonicznie z rodzinami pracowników, aby podkreślić wagę środków służących ochronie zdrowia i bezpieczeństwu w miejscu pracy.

Przedsiębiorstwa wydobywające kopaliny otworami wiertniczymi (dyrektywa 92/91/EWG) to głównie przedsiębiorstwa duże i średnie. Ocena sytuacji w przedsiębiorstwach wykazała, że zarządzanie ochroną zdrowia i bezpieczeństwem w różnych przedsiębiorstwach prowadzących działalność w poszczególnych państwach członkowskich przebiega dość podobnie. Zasadniczo zdają sobie one sprawę ze specyficznego ryzyka w sektorze i nawet konkurenci dzielą się informacjami dotyczącymi kwestii zdrowia i bezpieczeństwa. Na co dzień zarządzanie ochroną zdrowia i bezpieczeństwem obejmuje spotkania, nadzór i udzielanie zezwoleń na pracę, które zgodnie z dyrektywą[7] wymagane są w przypadku sytuacji szczególnie niebezpiecznych.

Przedsiębiorstwa wydobywające odkrywkowo węgiel, rudy metali i minerały przemysłowe (dyrektywa 92/104/EWG) to głównie przedsiębiorstwa duże i często stosujące procesy zautomatyzowane. Ogólnie są one zdania, że środki służące ochronie zdrowia i bezpieczeństwu mogą przynieść korzyści, a nie tylko przysparzają kosztów, a koszty te są zasadniczo nisze niż koszty związane wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi. Takie przedsiębiorstwa są często zdania, że bardzo trudno jest przekonać swoich pracowników o wadze środków ochrony zdrowia i bezpieczeństwa. W przeciwieństwie do tego, przedsiębiorstwa wydobywające kamienie dekoracyjne w kamieniołomach to głównie przedsiębiorstwa małe: Są to często przedsiębiorstwa rodzinne zatrudniające od trzech do dziesięciu pracowników, wykonujące często prace ręcznie i których pracownicy w bardziej

[7] Część A, ppkt 2.8 załącznika do dyrektywy 92/91/EWG. i część A, ppkt 1.8 załącznika do dyrektywy 92/104/EWG zawierają podobne przepisy.

bezpośredni sposób są narażeni na takie ryzyko jak pył czy spadające kamienie. Często MŚP uważają ochrony zdrowia i bezpieczeństwa za problem i obciążenie i zasadniczo nie w pełni wdrażają wymogi dyrektywy.

POLE: MŚP potrzebują więcej wsparcia w celu wdrożenia skutecznej polityki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Takie wsparcie powinny one otrzymać ze strony państw członkowskich, aby w skuteczny sposób uwzględnić specyfikę danych przedsiębiorstw. Państwa członkowskie powinny uwzględnić te kwestie w swoich krajowych strategiach, które muszą zostać przyjęte w ramach wspólnotowej strategii na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy (2007-12).

Warunki w miejscu pracy

W artykułach 3 ust. 1 lit. a) obydwu dyrektyw wymaga się od pracodawców podjęcia niezbędnych środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, by zagwarantować, aby miejsca pracy były zaprojektowane, wykonane, wyposażone, przekazane do eksploatacji, obsługiwane i utrzymywane w taki sposób, by pracownicy mogli wykonywać zleconą im pracę bez narażania swojego bezpieczeństwa i zdrowia, ani bezpieczeństwa i zdrowia innych pracowników.

Przedsiębiorstwa w przemyśle wydobywczym zasadniczo spełniają te wymogi w odniesieniu do przepisów ochrony przed wypadkami, lecz różnice występują między przedsiębiorstwami w różnych państwach członkowskich w kwestii możliwych niekorzystnych długoterminowych skutków dla zdrowia. Problemy te mogą być związane z niewłaściwą pozycją ciała przy pracy, starym sprzętem, ręczną pracą ciężkim sprzętem lub brakiem właściwej ochrony przed szkodliwymi dla zdrowia warunkami środowiska, takimi jak nadmiernie wysokie lub niskie temperatury, wilgotność, hałas, wstrząsy lub pył. Niektóre z tych problemów występują, ponieważ modernizacja sprzętu może być bardzo kosztowna lub w niektórych przypadkach może stanowić praktyczny problem, lub ponieważ pracownicy operujący tym sprzętem nie zostali odpowiednio przeszkoleni.

Dość dobra sytuacja panuje w sektorze wydobycia kopalin otworami wiertniczymi (dyrektywa 92/91/EWG), gdzie przestarzały sprzęt często zastępowany jest nowym, procesy mechaniczne poprawiają sytuację w potencjalnie niebezpiecznych miejscach pracy, i gdzie podejmowane są środki w celu redukcji hałasu i zanieczyszczeń.

Kwalifikacje pracowników

W artykułach 3 ust 1 lit. c) obydwu dyrektyw wymagane jest od pracodawców podjęcie niezbędnych środków, by zagwarantować, że prace związana ze szczególnym ryzykiem powierzana są tylko kompetentnemu personelowi i wykonywane zgodnie z przekazanymi instrukcjami.

Zgodnie z oceną sytuacji przeprowadzoną na miejscu, przedsiębiorstwa zazwyczaj posiadają zasady dotyczące kwalifikacji wymaganych do wykonywania poszczególnych zadań.

W sektorze wydobycia kopalin otworami wiertniczymi (dyrektywa 92/91/EWG) istnieją przepisy dotyczące sektora morskiego, w których od pracowników wymaga się posiadania świadectw odbycia szkoleń, podczas których wykonują oni specjalnie prace lub zadania związane z nagłymi wypadkami. Kilka państw członkowskich leżących nad Morzem Północnym wraz przedsiębiorstwami tam działającymi pracują nad osiągnięciem

porozumienia dotyczącego wymogów szkoleniowych, które ułatwi swobodny przepływ pracowników.

POLE: Zachęca się władze krajowe i partnerów społecznych w przemyśle wydobywczym do zwiększenia wysiłków w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie wymogów dotyczących szkoleń dla pracowników w całej UE w zależności od skali lub rodzaju ryzyka. Pomoc można otrzymać od Komitetu Doradczego ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy i jego stałej grupy roboczej ds. górnictwa i innych gałęzi przemysłu wydobywczego.

Dokument bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Zgodnie z artykułami 3 ust. 2 obu dyrektyw, zawierającymi podobne sformułowania, pracodawcy zapewniają sporządzenie i aktualizację na bieżąco dokumentu dotyczącego bezpieczeństwa i ochrony zdrowia („DBOZ"), który w szczególności wykazuje, że: (i) zostały określone i ocenione zagrożenia, na które narażeni są pracownicy w miejscu pracy; (ii) zostaną podjęte odpowiednie środki, w celu osiągnięcia celów dyrektywy; oraz (iii) projekt, obsługa i utrzymanie w dobrym stanie miejsca pracy i wyposażenie są bezpieczne.

Stwierdzono, że zarówno duże przedsiębiorstwa, jak i MŚP zasadniczo sporządzają DBOZ. Jednakże nie wszystkie przedsiębiorstwa poświęcają temu taką samą uwagę i dlatego występują znaczne różnice w jego długości i treści. Ponadto bardzo małe przedsiębiorstwa nie aktualizują dokumentu regularnie. Ogółem DBOZ obowiązuje wszystkie osoby w przedsiębiorstwie, łącznie z podwykonawcami i osobami prowadzącymi działalność na własny rachunek.

Korzyści płynące z DBOZ są powszechnie znane, a ocena ryzyka powoduje łatwiejsze zapobieganie wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym. Narażeni pracownicy często występują z inicjatywami aktualizacji DBOZ, przykładowo w formie kart pracy, na których odnotowują oni napotkanie zagrożenia. Aktualizacja DBOZ może okazać się konieczna po dochodzeniach związanych z wypadkami, sprawozdaniach i dogłębnych analizach zdarzeń potencjalnie wypadkowych, po rozmowach z pracownikami, podczas których przedstawili oni pomysły poprawy sytuacji.

Niektóre organy egzekucyjne zaangażowane są w wysiłki mające na celu harmonizację DBOZ, na przykład poprzez standardowy wzór. Przykładowo zgodnie z dyrektywą 92/91/EWG (wydobywanie kopalin otworami wiertniczymi) wykonawcy wydobywający kopaliny otworami wiertniczymi na obszarze Morza Północnego stworzyli wspólny wzór DBOZ po konsultacjach z organami egzekucyjnymi państw, których to dotyczy[8]. Nie będzie już konieczne tworzenie nowych dokumentów, na przykład, kiedy platforma wiertnicza przetransportowana zostanie na teren innego państwa w celu wykonywania podobnych zadań (chyba, że zmienią się warunki pracy), co ułatwi pracę zarówno zaangażowanych w to przedsiębiorstw, jak i organów egzekucyjnych.

Przedstawiciele pracowników mogą pełnić ważną rolę w kształtowaniu polityki przedsiębiorstwa dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Ocena na miejscu wykazała, że pracownicy i ich przedstawiciele są zasadniczo konsultowani w kwestii DBOZ, aczkolwiek nie zawsze i nie w takim samym stopniu. Ocena wykazała również, że w niektórych

[8] Dania, Niemcy, Niderlandy, Norwegia i Zjednoczone Królestwo.

przypadkach przedstawiciele pracowników byli nieco niechętni do wykorzystywania swojego wpływu. W ocenie sugeruje się również, że przyczyną tego może być brak szkoleń lub doświadczenia w kwestii ogólniej polityki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w przedsiębiorstwie: niektórzy przedstawiciele pracowników mogą specjalizować się w rozwiązywaniu praktycznych problemów, takich jak poziom płac, czas pracy i bezpieczeństwo zatrudnienia, a mieć mniej doświadczenia w kwestii wprowadzania w przedsiębiorstwie praktyki zapobiegania wypadkom.

POLE: Aby pomóc przedsiębiorstwom w sporządzaniu skutecznych dokumentów bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz wprowadzić w przedsiębiorstwach praktykę zapobiegania wypadkom, konieczne jest więcej praktycznych informacji, szczególnie w MŚP, i podniesienie świadomości wagi DBOZ wśród przedstawicieli pracowników.

Podwykonawcy i osoby prowadzące działalność na własny rachunek

Identyczne artykuły 3 ust. 3 obydwu dyrektyw stanowią, że gdy w tym samym miejscu pracy są obecni pracownicy z kilku przedsiębiorstw, każdy pracodawca jest odpowiedzialny za wszystkie sprawy, jakie jemu podlegają. Poza tym pracodawca odpowiedzialny za miejsce pracy koordynuje wszystkie środki związane z bezpieczeństwem i ochroną zdrowia pracowników i umieszcza je w DBOZ.

Ocena wykazała, że podwykonawstwo jest coraz bardziej powszechne, a koordynacja prac nie zawsze jest satysfakcjonująca. Jednakże przedsiębiorstwa zatrudniające podwykonawców zazwyczaj sprawdzają ich doświadczenie oraz zrozumienie wymogów dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Również generalni wykonawcy mogą oferować obowiązkowe szkolenia dotyczące bezpieczeństwa z regularnie aktualizowanym programem.

Czasami problemy występują, ponieważ pracownicy zatrudnieni przez podwykonawców, wykonujący zwykle pracę czasowo lub sezonowo, nie są wystarczająco przeszkoleni, co tłumaczy wyższą liczbę wypadków przy pracy z ich udziałem. Jednakże wydaje się, że w tej dziedzinie jest mniej problemów z podwykonawstwem niż w innych sektorach wysokiego ryzyka, takich jak budownictwo.

POLE: Uwzględniając problemy związane z podwykonawstwem w przemyśle wydobywczym i innych sektorach i zgodnie z tym, co głosi wspólnotowa strategia na lata 2007-2012, Komisja zbada specyficzne problemy podwykonawstwa. Z dobrych praktyk w tym sektorze mogłyby korzystać również inne sektory. Na szczeblu UE praktyki te mogłyby być promowane przez Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy, jego stałą grupę roboczą ds. górnictwa i innych gałęzi przemysłu wydobywczego oraz komitet dialogu społecznego w dziedzinie przemysłu wydobywczego.

Zwalczanie pożarów i ratownictwo

Identyczne artykuły 4 i 5 obydwu dyrektyw ustanawiają specjalne minimalne wymogi dotyczące ochrony przeciwpożarowej, ochrony przed wybuchami i szkodliwą dla zdrowia atmosferą, a także dotyczące ewakuacji i sprzętu ratunkowego.

W praktyce wymogi te są ogólnie spełniane dzięki instalacji gaśnic, organizacji ćwiczeń przeciwpożarowych, specjalnych zespołów ratowniczych lub ekip ochrony przeciwpożarowej.

Czasami na przenośnikach taśmowych instalowane są wykrywacze tarcia w celu zapobiegania przegrzaniu.

Oprócz punktów zbornych i schronów często zapewniany jest transport w razie wypadków (ambulansami i helikopterami). Doświadczenie pokazuje, jak ważne są środki służące ewakuacji i ratownictwu, łącznie z ekipami ratowniczymi, które pracują często w bardzo trudnych warunkach, na przykład tuż po eksplozji.

Kontrola warunków zdrowotnych (profilaktyczna ochrona zdrowia)

Artykuły 8 dyrektyw zawierają wymóg zapewnienia kontroli warunków zdrowotnych pracowników zanim przejmą powierzone im zadania w przemyśle wydobywczym, a kolejne badania lekarskie będą przeprowadzane w regularnych odstępach czasu. W dyrektywach podkreślono również, że środki takie wprowadzane są zgodnie z prawem krajowym lub krajowymi praktykami.

Zasadniczo kontrola warunków zdrowotnych stosowana jest zgodnie z wymogami dyrektyw. W większości przypadków wykonują ją raczej lekarze specjaliści od chorób zawodowych, a nie lekarze ogólni, a kontrola może być rozszerzona na dziedziny inne niż kwestie higieny pracy w ścisłym tego słowa znaczeniu, takie jak kampanie na rzecz zwalczania palenia i porady żywieniowe. W niektórych państwach członkowskich istnieją przepisy dotyczące badań kontrolnych dla rencistów (na przykład dla byłych pracowników kopalni co pięć lat).

Egzekwowanie przepisów

W większości państw członkowskich egzekwowanie krajowych przepisów transponujących dyrektywy należy do obowiązków inspektoratów pracy. Jednakże inspektoraty pracy w niektórych państwach członkowskich nie zajmują się przemysłem wydobywczym: Zamiast tego utworzone zostały specjalne organy w celu nadzoru nad sektorem, często z powodu jego wagi gospodarki i występowania specyficznego ryzyka. Organy kontroli odpowiedzialne za kontrolę warunków zdrowotnych i bezpieczeństwa pracowników mogą w sposób użyteczny koordynować swoją działalność i wymieniać informacje, łącznie z know-how, ponieważ możliwe jest, że różne działy zajmują się różnymi aspektami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia i nie mają ogólnego obrazu stanu rzeczy. Przykładowo inspektorat pracy wykonuje postanowienia dyrektywy ramowej 89/391/EWG, podczas gdy inspektorat ds. górnictwa wykonuje postanowienia dyrektyw 92/91/EWG i 92/104/EWG.

Duże przedsiębiorstwa dysponują często środkami finansowymi i organizacyjnymi potrzebnymi do wdrożenia skutecznej polityki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia i zazwyczaj regularnie kontaktują się z organami wykonawczymi.

POLE: Możliwe jest, że kilka różnych organów kontroli egzekucyjnych zajmuje się egzekwowaniem przepisów prawa dotyczących przemysłu wydobywczego w poszczególnych państwach członkowskich. Należy usprawnić wzajemną współpracę i wymianę informacji między tymi organami w każdym państwie członkowskim, aby ująć całościowo wszystkie aspekty polityki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Pomocy w tej kwestii udziela Komitet Starszych Inspektorów Pracy[9].

[9] Decyzja Komisji z dnia 12 lipca 1995 r. ustanawiająca Komitet Starszych Inspektorów Pracy (Dz.U. L 188 z 9.8.1995, s. 11).

6. OCENA OGÓLNA

6.1. Zasadniczy pozytywny wpływ obu dyrektyw

W swoich krajowych sprawozdaniach państwa członkowskie podkreśliły pozytywny wpływ obydwu dyrektyw w dziedzinie podnoszenia świadomości przedsiębiorstw w kwestii bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy, w szczególności poprzez ocenę ryzyka i DBOZ, co zachęciło przedsiębiorstwa priorytetowego traktowania polityki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz polityki prewencyjnej. Uważa się, że środki zawarte w dyrektywach są wystarczająco obszerne i ogólne, aby w sposób elastyczny zapobiegać ryzyku występującemu w odnośnych przedsiębiorstwach. Inną stwierdzoną zaletą jest fakt, że wspólnotowe minimalne wymogi zapobiegają konkurencji między przedsiębiorstwami w zakresie norm bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, ponieważ wszyscy muszą te wymogi stosować.

Jednym z ważnych skutków dyrektyw jest fakt, że w przedsiębiorstwach nastąpiła zmiana prowadząca w kierunku ogólnej polityki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników. Przepisy dotyczące koordynacji środków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na terenie przedsiębiorstw, w których pracują pracownicy zatrudnieni przez różne przedsiębiorstwa , są uważane za ważną pozytywną innowację wprowadzoną przez dyrektywy.

W szczególności warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w MŚP prowadzących prace w małych kamieniołomach uległy do pewnego stopnia poprawie dzięki dyrektywie 92/104/EWG (górnictwo). Nie wydaje się, aby przed przyjęciem dyrektywy przedsiębiorstwa tego typu zajmowały się tą kwestią.

6.2. Główne problemy związane z wdrożeniem

Jak już wcześniej wspomniano, ogólnie doceniana jest elastyczność dozwolona w obie dyrektywach, chociaż może ona oznaczać, że przedsiębiorstwa napotkają na trudności związane z precyzyjnym określeniem wymaganych norm bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników oraz z wdrożeniem przepisów dyrektyw w praktyce. Poza tym, w sprawozdaniu wskazano, że swoboda interpretacji, na którą dyrektywa 92/91/EWG pozwala państwom członkowskim, może doprowadzić do różnić we wdrożeniu jej w państwach członkowskich, co z kolei może doprowadzić do sytuacji, w której określone warunki będą akceptowane w jednym państwie, a w innym nie będą.

Zdaniem pracodawców w niektórych przepadkach DBOZ pokrywa się z innymi wymaganymi dokumentami, jak np.: z zezwoleniami na wydobycie. Problem ten może być związany z wdrożeniem dyrektyw w państwach członkowskich i można go rozwiązać poprzez łączenie ze sobą różnych dokumentów wymaganych przy różnych operacjach w przemyśle wydobywczym, jeżeli spełniają one w całości wymogi zawarte w DBOZ.

POLE: W celu ograniczenia biurokracji państwa członkowskie powinny rozważyć połączenie DBOZ z innymi dokumentami wymaganymi przy różnych operacjach w przemyśle wydobywczym, aby przedsiębiorstwa nie musiały wydawać kilku oddzielnych dokumentów o podobnym charakterze.

Często MŚP uważają, że wdrożenie wymogów dyrektyw jest jedynie obciążeniem. Koncentrują się one na ogół na kosztach ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i działań zapobiegawczych, a zwykle przeoczają ukryte przyszłe koszty, które

mogą być znacznie wyższe, takie jak koszty wynikające ze strat w produkcji, koszty materiałów czy reorganizacji powstałe na skutek wypadków i chorób zawodowych.

Krajowe sprawozdania i oceny na miejscu wykazały, że wśród pracodawców w niektórych państwach członkowskich występuje tendencja do unikania zgłaszania wszystkich wypadków podlegających obowiązkowi zgłaszania. Mogą one unikać tego z przyczyn związanych z utratą reputacji przedsiębiorstwa lub unikaniem kar umownych. Oznacza to, że władze nie będą posiadały pełnego obrazu sytuacji w danym sektorze i dlatego nie będą w stanie zapewnić poprawy ochrony pracowników. W kontekście poprawy pracy organów kontroli należy zająć się problemem niezgłaszania wypadków.

Krajowe sprawozdania wykazują również, że pracodawcy unikają modernizacji sprzętu ze względu na koszty, a ocena na miejscu wykazała, że niektórzy pracodawcy przedkładają kwestie dotyczące środowiska nad bezpieczeństwo i ochronę zdrowia pracowników.

Organy kontrolne często stosują takie samo podejście wobec MŚP, co wobec dużych przedsiębiorstw, lekceważąc ich specyfikę, a także fakt, że mniejsze przedsiębiorstwa mają często ograniczone środki. Jeżeli dojdzie do wypadku, możliwa utrata reputacji jest dla dużego przedsiębiorstwa skuteczniejszym środkiem odstraszającym niż kara. Zdaniem niektórych przedsiębiorców organy kontrolne koncentrują się nazbyt na bezpieczeństwie sprzętu, a w niewystarczającym stopniu na szkoleniu pracowników (aspekty organizacyjne, szkolenia i promowanie praktyk bezpieczeństwa).

Zasadniczo konsultacje z pracownikami przeprowadzane są w określonych fazach opracowywania DBOZ lub jego stosowania, lecz w różnym stopniu i niesystematycznie. W dyrektywach wprowadzono wymóg konsultowania pracowników, ale wydaje się, że rzadko jest on w pełni spełniany.

7. OCENA SKUTECZNOŚCI PRAWODAWSTWA

Trudno jest udowodnić istnienie obiektywnego związku między wdrożeniem dyrektyw w przemyśle wydobywczym, a poprawą w kwestii wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Wszelkie próby utrudnia fakt, że wypadki przy pracy i choroby zawodowe występują na skutek wielu czynników, niż te objęte przepisami dyrektyw.

Faktem jest także, że choroby zawodowe diagnozowane są często, kiedy pracownik już od dawna nie jest narażony na czynnik ryzyka, a dyrektywy zawierają kilka nowych przepisów, podczas gdy inne przepisy wprowadzono do istniejących przepisów krajowych. Dlatego nie jest łatwo ocenić skutki dyrektyw.

Jak już wspomniano, mimo podjętych starań przemysł wydobywczy jest nadal sektorem wysokiego ryzyka.

a) Skutki w zakresie wypadków przy pracy i chorób zawodowych

W przemyśle wydobywczym ryzyko wystąpienia wypadków przy pracy jest nadal bardzo wysokie. Współczynnik występowania[10] wypadków przy pracy jest znacznie wyższy od

[10] Zgodnie z metodologią europejskich statystyk w zakresie wypadków przy pracy (ESAW) współczynnik definiuje się jako liczbę wypadków przy pracy na 100 000 pracowników.

średniej we wszystkich pozostałych sektorach gospodarki: dla wypadków powodujących nieobecność w pracy dłuższą niż trzy dni jest on dwa razy wyższy (5500 w porównaniu do 2500) i prawie pięć razy wyższy (14 w porównaniu do 3) dla wypadków śmiertelnych[11]. Co ciekawe, zgodnie z szacunkami z 1986 r.[12] współczynnik wypadków śmiertelnych był znacznie wyższy w 1986 r. (100 wypadków w porównaniu do 14 w 2005 r.); tym samym liczba wypadków znacznie spadła w latach od 1986 do 2005, czyli od czasu obowiązywania dyrektyw.

Statystyki[13] pokazują, że upadek lub zawalenie się materiału (np.: zawalenia się podziemnego tunelu) jest najczęstszą przyczyną wypadków, w tym wypadków śmiertelnych, a ich liczba wynosi 25 % wszystkich wypadków, podczas gdy wypadki związane z ogniem lub wybuchem stanowią, co może zaskakiwać, mniejszy procent (poniżej 5 %). Jednak liczby te odnoszą się do wy*stępującego tuż przed wypadkiem zdarzenia, odbiegającego od stanu normalnego i prowadzącego bezpośrednio do wypadku.* To ostatnie zdarzenie mogło z kolei być spowodowanie innymi zdarzeniami, takimi jak wybuch ognia czy eksplozji w kopalni, które doprowadziły do zawalenia się tunelu. W takim przypadku jedynie zawalenie się tunelu zostanie odnotowane jako ostatnie zdarzenie, chociaż wybuch ognia czy eksplozji mogły być pierwotną przyczyną wypadku.

POLE: Stała grupa robocza ds. górnictwa i innych gałęzi przemysłu wydobywczego powinna w kwestii wypadków i ich przyczyn ściśle współpracować na szczeblu UE z komitetem dialogu społecznego w dziedzinie przemysłu wydobywczego.

Ze wszystkich sektorów gospodarki przemysł wydobywczy odznacza się zdecydowanie najwyższym wskaźnikiem występowania chorób zawodowych, nawet w porównaniu z innymi sektorami wysokiego ryzyka i wyniósł on 1949 w porównaniu z 134 w budownictwie, 41 w rolnictwie i 29 w transporcie. Ponadto wskaźnik występowania chorób układu oddechowego w tym sektorze jest najwyższy we wszystkich sektorów gospodarki[14].

Od czasu przyjęcia dyrektyw przedsiębiorstwa są bardziej świadome aspektów dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy, są lepiej zorganizowanie w tej dziedzinie, wyższy jest też poziom mechanizacji, co razem powinno doprowadzić do spadku liczby wypadków i chorób zawodowych. Liczba wypadków i chorób zawodowych jest jednak nadal wysoka, co często wynika z szeregu czynników:

– w porównaniu z dużymi przedsiębiorstwami, MŚP, stanowiące większość przedsiębiorstw w tym sektorze, odnotowują wyższe wskaźniki wypadków;

– pracodawcy w mniejszych przedsiębiorstwach mają często mniejszą wiedzę na temat bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy;

---

11 Źródło: DG EMPL i Eurostat: „Przyczyny i okoliczności wypadków w miejscu pracy w UE" (*Causes and circumstances of accidents at work in the EU*), wykres 1.11, s. 25; ESAW Eurostatu i badanie aktywności ekonomicznej ludności (LFS), dane z 2005 r.

12 Źródło: P.A. Walker: „Górnictwo i kopalnictwo w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej, kwestie bezpieczeństwa i zdrowia w górnictwie i kopalnictwie" (Mining and quarrying in the European Economic Community, the safety and health aspekt), w „Kwestie bezpieczeństwa i zdrowia w górnictwie i kopalnictwie" (Safety and health in mining and quarrying industries) (Sprawozdanie z sympozjum, które odbyło się w Luksemburgu w dniach od 10 do 12 września 1986 r.), 1988, s. 7-8.

13 Źródło: ESAW Eurostatu, faza III, dane z 2005 r.

14 Źródło: EODS Eurostatu w 2005 r.

– tempo pracy stało się szybsze;

– czasami pracodawcy koncentrują się bardziej na produktywności lub ochronie środowiska, niż na ochronie pracowników;

– w niektórych państwach członkowskich rośnie liczba młodych pracowników lub imigrantów, dla których język stanowi często barierę.

b) Wpływ na wydajność, wielkość zatrudnienia i konkurencyjność

Większość państw członkowskich nie przedłożyła informacji na temat wpływu dyrektyw na wydajność, wielkość zatrudnienia i konkurencyjność. Zdaniem niektórych państw członkowskich[15] środki przewidziane w dyrektywach polepszyły wydajność i wzmocniły konkurencyjność.

Z krajowych sprawozdań wynika, że wdrażanie dyrektyw prowadzi do poprawy sytuacji w środowisku pracy, co powoduje, że praca staje się atrakcyjniejsza dla pracowników i że wzrasta ich wydajność. Niższy wskaźnik wypadków przyczynia się do redukcji nieobecności w pracy, które – oprócz związanego z tym ludzkiego cierpienia – powodują poważne straty dla gospodarki.

8. PROPOZYCJE USPRAWNIEŃ

Ponieważ dyrektywy są sformułowane w sposób ogólny, zalecono opracowanie praktycznych wytycznych, dobrych praktyk i innych informacji oraz ich rozpowszechnianie w celu objaśnienia obowiązków wynikających z dyrektyw.

Co się tyczy DBOZ, z oceny wynika, że konieczne jest wprowadzenie wzorów dokumentu dla konkretnych, głównie małych przedsiębiorstw, takich jak te wydobywające kamienie dekoracyjne w kamieniołomach. Pomoże to polepszyć warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, ponieważ ułatwi przedsiębiorstwom przygotowywanie DBOZ i przyczyni się do znalezienia sposobów oceny i wprowadzania koniecznych ulepszeń.

W kwestii egzekwowania przepisów, specjaliści w organach kontroli mogą ułatwić komunikację z danymi przedsiębiorstwami: zalecenia powinny być bardziej przekonujące, a przedsiębiorstwa powinny chętniej je wdrażać. Może to być istotne dla gałęzi przemysłu stojących w obliczu skomplikowanych wyzwań operacyjnych. Ponadto personel inspektoratów często nie jest wystarczająco liczny, więc przeprowadzanie inspekcji we wszystkich przedsiębiorstwach przykładowo raz do roku nie jest wykonalne. Zdaniem przedsiębiorstw inspektoraty często koncentrują się na wyszukiwaniu niedociągnięć, a nie dają wskazówek, jak poprawić sytuację, nawet jeżeli ze względu na ogólne sformułowanie dyrektyw potrzebne są praktyczne propozycje zmian. Niemniej jednak okazało się, że inspektoraty opracowują nowe sposoby egzekwowania przepisów dyrektywy 92/91/EWG, obejmujące audyty dotyczące konkretnych zagadnień, takich jak godziny pracy i akcje ratunkowe.

[15] Grecja i Portugalia.

Występują problemy związane z przenoszeniem miejsc pracy do innych państw z powodu różnic w sposobie wdrażania dyrektyw w różnych państwach członkowskich. W kwestii tej Komisja ma zamiar kontynuować starania zmierzające do monitorowania zgodności transpozycji przepisów i w razie konieczności wszczynać postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciw tym państwom, których krajowe przepisy nie są zgodne z przepisami dyrektyw WE. Jednakże dyrektywy zawierają minimalne wymogi, a państwa członkowskie mogą je przyjąć lub stosować ostrzejsze środki[16].

Poza tym istnieją propozycje dalszej harmonizacji w tym sektorze w całej UE, które zachęcałyby do wprowadzania równych szans i ułatwiłyby Przepływ osób i sprzętu pomiędzy krajami. Inna propozycja dotyczy zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw w kwestii sposobu, w jaki dyrektywy są wdrażane lub wykonywanie w państwach członkowskich. W ramach obecnie trwającego, przedstawionego przez Komisję programu działań na rzecz zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla firm[17], wzywa się państwa członkowskie do zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw i wytyczenia ambitnych celów w tej dziedzinie.

W kwestii ewentualnych poprawek do dyrektywy 92/104/EWG (górnictwo), proponuje się:

– oddzielenie wydobycia węgla od wydobycia i eksploatacji innych kopalin ze względu na specyficzne problemy występujące w tych dwóch sektorach. Inna propozycja dotyczy opracowania praktycznych wytycznych obejmujących każdy z rodzajów operacji górniczych, zamiast zmieniania dyrektywy;

– wprowadzenie szczegółowych przepisów dotyczących ochrony operatorów sprzętu przed zagrożeniem związanym z niezdetonowanymi materiałami wybuchowymi lub materiałami ukrytymi w zwałach kamieni do usunięcia, stworzenie tymczasowych bezpiecznych schronów lub komór bezpieczeństwa w tunelach do czasu przygotowania lub wybudowania stałych dróg ewakuacyjnych oraz umieszczenie gaśnic i sprzętu ucieczkowego w pojazdach.

Ponieważ te praktyczne propozycje są natury technicznej, omówi je stała grupa robocza ds. górnictwa i innych gałęzi przemysłu wydobywczego w celu oceny konieczności przystosowania technicznego dyrektywy (art. 11 dyrektywy 92/104/EWG).

9. WNIOSKI

Chociaż wdrażanie obu dyrektyw w 15 odnośnych państwach członkowskich jest stosunkowo zadawalające, a liczba wypadków w sektorze przemysłu wydobywczego uległa obniżeniu, to liczba wypadków i chorób zawodowych jest nadal wyjątkowo wysoka, a pracownicy w tym sektorze są nadal narażeni na duże ryzyko.

W celu poprawy sytuacji, we wspólnotowej strategii na lata 2007-2012 zachęca się państwa członkowskie do przyjęcia krajowych strategii ustanawiających cele ilościowe w zakresie zmniejszenia wskaźnika wypadków przy pracy i chorób zawodowych, ukierunkowane na sektory i przedsiębiorstwa mające najgorsze wyniki, takie jak przemysł wydobywczy, oraz

---

[16] Artykuł 1 ust. 3 dyrektywy ramowej 89/391/EWG. Zob. także wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-84/94*, Zjednoczone Królestwo przeciwko Radzie* [1996], Zb. Orz.. I-5755, pkt 17.

[17] COM (2007) 23.

koncentrujące się na najbardziej powszechnych rodzajach ryzyka i najbardziej narażonych pracownikach.

Podobnie jak w innych sektorach, występuje tu wyraźny podział między typami przedsiębiorstw: większe przedsiębiorstwa, zwłaszcza w sektorze otworów wiertniczych, osiągają stosunkowo dobre wyniki, podczas gdy MŚP, zwłaszcza w sektorze wydobywania kamieni dekoracyjnych w kamieniołomach, są niewystarczająco wyposażone, aby wdrożyć skuteczną politykę bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Przedsiębiorstwa ewidentnie muszą przywiązywać większą wagę do bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Niezależnie od rozważań socjologicznych i etycznych, istnieją jeszcze istotne powody finansowe, dla których przedsiębiorstwa powinny wprowadzić politykę zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym. Właściwa polityka prewencyjna przeniesie wyraźne korzyści finansowe: przedsiębiorstwom należy uświadamiać, że powinny wziąć pod uwagę nie tylko koszty składek ubezpieczeniowych i środków prewencyjnych, lecz także bardziej pośrednie koszty wypadków i chorób zawodowych (takie jak koszty związane z zastępstwem chorego pracownika, straty w produkcji oraz szkody spowodowane złym wizerunkiem przedsiębiorstwa), które prawdopodobnie byłyby dużo wyższe. Z takiego pragmatycznego punktu widzenia inwestycje w środki prewencyjne są raczej niewielkie, a przedsiębiorstwa są raczej pozytywnie nastawione do ich wprowadzania. Państwa członkowskie powinny bardziej aktywnie podnosić świadomość przedsiębiorstw w tej kwestii.

Wiedza w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia powinna być rozpowszechniana równomierniej wśród przedsiębiorstw różnego rodzaju i wielkości. Mogłoby to być zadaniem państw członkowskich, które mogłyby w tym celu stworzyć wytyczne, pomagać małym przedsiębiorstwom i je szkolić, w szczególności w kwestii wdrażania skutecznej polityki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Aby nastąpił postęp w tej dziedzinie, Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy, a w szczególności jego stała grupa robocza ds. górnictwa i innych gałęzi przemysłu wydobywczego[18], powinny zająć się kwestią szkoleń. Zgodnie ze strategią wspólnotową na lata 2007-2012, Komisja zajmie się dogłębniej specyficznymi problemami związanymi z podwykonawstwem. Doświadczenia z podwykonawstwem w tym sektorze mogłyby być wykorzystane w innych sektorach. W związku z tym, należy pamiętać o roli ludzi i granicach ich możliwości w środowisku coraz bardziej zdominowanym przez zaawansowane technologie.

Zdaniem Komisji niniejsze sprawozdanie, powstałe w oparciu o informacje z UE-15, zawiera również przydatne sugestie dla 12 państw członkowskich, które w międzyczasie przystąpiły do UE. Ostatnie wypadki w górnictwie pokazują konieczność dalszej poprawy sytuacji.

Jednym z wniosków wyciągniętych z niniejszej oceny jest waga roli przedstawicieli pracowników i konieczność dzielenia się dobrymi praktykami. Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Miejscu Pracy w Bilbao może pomóc w rozpowszechnianiu specyficznych, ukierunkowanych informacji, w szczególności w państwach członkowskich, które niedawno przystąpiły do UE.

---

[18] Artykuł 6, ust. 4 Decyzji Rady z dnia 22 czerwca 2003 r. ustanawiającej Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy (Dz.U. C 218 z 13.9.2003, s. 1).

Tymczasem kilka państw członkowskich podkreśla, że zmiany w dyrektywach nie są obecnie konieczne, prawdopodobnie ze względu na ich ogólne sformułowanie, które pozwala na stosowanie ich w wielu sytuacjach. W świetle informacji przedstawionych w tym sprawozdaniu, Komisja zgadza się z opinią, że obecnie nie ma potrzeby wprowadzania zmian do dyrektyw.

Komisja wzywa Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy poprzez jego stałą grupę roboczą ds. górnictwa i innych gałęzi przemysłu wydobywczego do wyciągnięcia wniosków z niniejszej oceny.